

ВПЛИВ СТРАТЕГІЇ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ АКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

©2024 ЄМЕЛЬЯНОВ О. Ю., ШПАК Ю. С., ЩЕРБАКОВ М. В., ВОЛОШКО Д. Ю.

УДК 338.001.36
JEL: D92; G3; L10

Ємельянов О. Ю., Шпак Ю. С., Щербаков М. В., Волошко Д. Ю. Вплив стратегії фінансово-інвестиційної діяльності на інвестиційну активність підприємств

Мета статті полягає в удосконаленні теоретичних засад обґрунтування стратегій фінансово-інвестиційної діяльності підприємств, насамперед у групуванні видів цих стратегій і виділенні головних чинників їхнього вибору, а також в оцінюванні впливу такого вибору на рівень інвестиційної активності компаній. У статті встановлено, що стратегії фінансово-інвестиційної діяльності підприємств можуть бути згрупованими за різними ознаками, зокрема за: ризикованістю фінансово-інвестиційної діяльності; співвідношенням між споживанням і нагромадженням у структурі розподілу чистого прибутку; ступенем активності компаній при контролюванні вкладених ними інвестицій; залежністю від зовнішніх джерел фінансування інвестиційних проєктів тощо. Виділено основні чинники, які справляють вплив на вибір стратегій фінансово-інвестиційної діяльності компаній. Показано, що ці чинники можуть бути поділені на чотири групи, а саме: чинники, що характеризують власників компаній; чинники, що характеризують наявний фінансово-економічний стан підприємств; чинники, що характеризують наявні умови для провадження інвестиційної діяльності; чинники, що характеризують ті об'єкти, в які вкладаються інвестиції. За вибіркою промислових підприємств України виконано емпіричний аналіз застосування компаніями різних видів стратегій своєї фінансово-інвестиційної діяльності. Проведений аналіз, зокрема, показав, що більше половини досліджуваних компаній обирали таку комбінацію стратегій своєї фінансово-інвестиційної діяльності: стратегію вкладання інвестицій переважно у проєкти із середнім ризиком; стратегію, яка віддає перевагу споживанню перед нагромадженням; активну стратегію; стратегію внутрішнього фінансування. Водночас найбільший рівень інвестиційної активності в середньому був притаманний підприємствам, які обрали дещо іншу комбінацію стратегій своєї фінансово-інвестиційної діяльності, а саме: стратегію вкладання інвестицій переважно у проєкти із середнім ризиком; збалансовану стратегію; активну стратегію; стратегію комбінованого фінансування.

Ключові слова: стратегія підприємства, фінансово-інвестиційна діяльність, інвестиційна активність, вибір стратегії.

Табл.: 2. **Бібл.:** 12.

Ємельянов Олександр Юрійович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки підприємства та інвестицій, Національний університет «Львівська політехніка» (вул. Степана Бандери, 12, Львів, 79013, Україна)

E-mail: Oleksandr.Yemeljanov@lpnu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1743-1646>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/S-3373-2017>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57201645794>

Шпак Юрій Степанович – аспірант кафедри економіки підприємства та інвестицій, Національний університет «Львівська політехніка» (вул. Степана Бандери, 12, Львів, 79013, Україна)

E-mail: yurii.s.shpak@lpnu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-5484-7597>

Щербаков Максим Вікторович – аспірант кафедри економіки підприємства та інвестицій, Національний університет «Львівська політехніка» (вул. Степана Бандери, 12, Львів, 79013, Україна)

E-mail: maksym.v.shcherbakov@lpnu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-5425-3164>

Волошко Дмитро Юрійович – аспірант кафедри економіки підприємства та інвестицій, Національний університет «Львівська політехніка» (вул. Степана Бандери, 12, Львів, 79013, Україна)

E-mail: dmytro.y.voloshko@lpnu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-7997-2628>

UDC 338.001.36
JEL: D92; G3; L10

Yemelyanov O. Yu., Shpak Yu. S., Shcherbakov M. V., Voloshko D. Yu. The Influence of the Strategy of Financial and Investment Activity on the Investment Activity of Enterprises

The aim of the article is to improve the theoretical foundations of substantiation of strategies for financial and investment activities of enterprises, first of all, to group the types of these strategies and allocate the main factors of their choice, as well as to assess the impact of such choice on the level of investment activity of companies. The article establishes that the strategies of financial and investment activity of enterprises can be grouped on various grounds, in particular by: riskiness of financial and investment activity; the ratio between consumption and accumulation in the structure of the distribution of net profit; the degree of activity of companies in controlling their investments; dependence on external sources of financing for investment projects, etc. The main factors influencing the choice of strategies for financial and investment activities of companies are allocated. It is shown that these factors can be divided into four groups, namely: factors that characterize the owners of companies; factors that characterize the existing financial and economic condition of enterprises; factors that characterize the existing conditions for investment activity; factors that characterize the objects in which investments are made. Based on the sample of industrial enterprises of Ukraine, an empirical analysis of the application of various types of strategies of their financial and investment activities by companies has been

carried out. The carried out analysis, in particular, showed that more than half of the studied companies chose the following combination of strategies for their financial and investment activities: the strategy of investing mainly in projects with medium risk; a strategy that favors consumption over accumulation; active strategy; internal financing strategy. At the same time, the highest level of investment activity on average was inherent in enterprises that chose a slightly different combination of strategies for their financial and investment activities, namely: strategy of investing mainly in medium-risk projects; balanced strategy; active strategy; combined finance strategy.

Keywords: enterprise strategy, financial and investment activity, investment activity, choice of strategy.

Tabl.: 2. **Bibl.:** 12.

Yemelyanov Oleksandr Yu. – D. Sc. (Economics), Professor, Professor of the Department of Economics and Business Investment, National University «Lviv Polytechnic» (12 Stepana Bandery Str., Lviv, 79013, Ukraine)

E-mail: Oleksandr.Yemelianov@lpnu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1743-1646>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/S-3373-2017>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57201645794>

Shpak Yury S. – Postgraduate Student of the Department of Economics and Business Investment, National University «Lviv Polytechnic» (12 Stepana Bandery Str., Lviv, 79013, Ukraine)

E-mail: yurii.s.shpak@lpnu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-5484-7597>

Shcherbakov Maksym V. – Postgraduate Student of the Department of Economics and Business Investment, National University «Lviv Polytechnic» (12 Stepana Bandery Str., Lviv, 79013, Ukraine)

E-mail: maksym.v.shcherbakov@lpnu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-5425-3164>

Voloshko Dmytro Yu. – Postgraduate Student of the Department of Economics and Business Investment, National University «Lviv Polytechnic» (12 Stepana Bandery Str., Lviv, 79013, Ukraine)

E-mail: dmytro.y.voloshko@lpnu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-7997-2628>

Важливою умовою забезпечення високої ефективності господарської діяльності є наявність у її суб'єктів належного рівня конкурентоспроможності. Виконання цієї умови, своєю чергою, суттєво залежить від темпів економічного розвитку цих суб'єктів. Водночас, на теперішній час ці темпи в багатьох українських підприємств є невисокими.

Серед причин, які зумовлюють недостатній рівень економічного розвитку компаній, важливе місце посідає нестача в них необхідних обсягів фінансових ресурсів. Також для низки підприємств є характерним недостатньо обґрунтований вибір об'єктів вкладання цих ресурсів. Отже, одним із напрямів прискорення економічного розвитку підприємств варто назвати вдосконалення їх фінансово-інвестиційної діяльності.

Як і стосовно будь-якого іншого виду господарської діяльності, успішність фінансово-інвестиційної діяльності компаній значною мірою визначається тим, наскільки вдалою є обрана стратегія цієї діяльності. Такий вибір вимагає наявності у власників та менеджерів підприємств необхідних компетенцій у відповідних питаннях фінансового та інвестиційного менеджменту. Зокрема, це стосується знань у питаннях вибору найкращих стратегій фінансово-економічної діяльності компаній.

Необхідно відзначити, що питання планування фінансово-інвестиційної діяльності компаній знаходиться в центрі уваги багатьох дослідників. Суттєвих успіхів стосовно вирішення зазначеного

питання досягли, зокрема, такі вітчизняні науковці, як М. В. Гараєв [1], Т. В. Євась, В. С. Соколовський [2], В. О. Кунцевич [3], Т. Ю. Кучерук, О. М. Вовк [4], Л. С. Ларка [5], В. В. Лесінський [6; 7] та ін. Окрім того, питання планування фінансово-інвестиційної діяльності докладно розглянуто в наукових працях закордонних учених, зокрема таких авторів, як М. Bhalli, S. Hashmi, A. Majeed [8], S. Cho et al. [9], J. Detemple, Y. Kitapbayev [10], A. S. Gill et al. [11], F. A. Jude, N. Adamou [12] та ін. Серед іншого вченими розроблено плідні підходи до оцінювання фінансового та інвестиційного потенціалу компаній, проаналізовано як переваги, так і недоліки різних видів джерел фінансування інвестиційних проектів підприємств, розроблено методи вибору найкращої структури цих джерел тощо. Водночас теоретичні засади вибору стратегій фінансово-інвестиційної діяльності компаній на теперішній час не є остаточно розробленими. Зокрема, це стосується групування видів таких стратегій та виділення основних чинників, які чинять вплив на вибір стратегій фінансово-інвестиційної діяльності. Також на даний час недостатньо повно з'ясовано питання про вплив зазначеного вибору на рівень інвестиційної активності суб'єктів господарювання. Враховуючи, що ці питання є актуальними, існує потреба у проведенні їх подальших досліджень.

Мета статті полягає в систематизації теоретичних засад обґрунтування стратегій фінансово-інвестиційної діяльності підприємств, насамперед у групуванні видів цих стратегій та виділенні голов-

них чинників їхнього вибору, а також в оцінюванні впливу такого вибору на рівень інвестиційної активності компаній.

Стратегії фінансово-інвестиційної діяльності компаній повинні мати на меті, передусім, встановлення загальних напрямів цієї діяльності. Проте необхідно зазначити існування значної кількості таких напрямів (як за об'єктами вкладання інвестицій, так і за способами набуття фінансових ресурсів). Тому існує багато різновидів стратегій фінансово-інвестиційної діяльності підприємств. Зокрема, видається доцільним виділення таких видів зазначених стратегій:

- 1) *за ризикованістю фінансово-інвестиційної діяльності*: стратегія вкладання інвестицій переважно у проекти із низьким ризиком; стратегія вкладання інвестицій переважно у проекти із середнім ризиком; стратегія вкладання інвестицій переважно у проекти з високим ризиком;
- 2) *за співвідношенням між споживанням і нагромадженням у структурі розподілу отриманого підприємствами чистого прибутку*: стратегія, яка віддає перевагу споживанню перед нагромадженням; стратегія, яка віддає перевагу нагромадженню перед споживанням; збалансована стратегія, за якої обсяги споживання приблизно дорівнюють обсягам нагромадження;
- 3) *за ступенем активності компаній при контролюванні вкладених ними інвестицій*: пасивна, що передбачає вкладення основного обсягу інвестицій у проекти, за якими передбачається отримувати пасивні доходи; активна, що передбачає вкладення основного обсягу інвестицій у проекти, отримання доходу за якими потребуватиме від власників підприємств дієвого управління цими проектами; змішана, що передбачає одночасне вкладення підприємствами приблизно однакових обсягів інвестицій в обидва типи інвестиційних проектів;
- 4) *за залежністю від зовнішніх джерел фінансування інвестиційних проектів*: стратегія внутрішнього фінансування, яка передбачає фінансування підприємствами інвестиційних проектів повністю або переважно за рахунок внутрішніх джерел коштів; стратегія зовнішнього фінансування, яка передбачає фінансування підприємствами інвестиційних проектів повністю або переважно за рахунок зовнішніх джерел коштів (насамперед, за рахунок банківських кредитів та внесків сторонніх осіб у статутний

капітал компаній); стратегія комбінованого фінансування, яка передбачає фінансування підприємствами інвестиційних проектів із приблизно однаковим співвідношенням між власними та позиковими джерелами інвестиційних ресурсів.

Необхідно відзначити, що, окрім перелічених вище ознак групування видів стратегій фінансово-інвестиційної діяльності компаній, можна запропонувати й інші ознаки такого групування. Зокрема, до таких ознак доцільно віднести:

- ✦ *середовище інвестування* (стратегія інвестування у внутрішнє середовище та стратегія інвестування в зовнішнє середовище суб'єктів підприємництва);
- ✦ *напрями інвестування* (стратегія виходу в нові галузі (здійснення нових видів економічної діяльності) та стратегія невиходу в нові галузі (відмова від здійснення нових видів економічної діяльності);
- ✦ *інноваційність об'єктів інвестування* (стратегія фінансово-інвестиційної діяльності, яка передбачає інвестування в об'єкти з переважно високим ступенем їх інноваційності; стратегія фінансово-інвестиційної діяльності, яка передбачає інвестування в об'єкти з переважно середнім ступенем їх інноваційності; стратегія фінансово-інвестиційної діяльності, яка передбачає інвестування в об'єкти з переважно низьким ступенем їх інноваційності);
- ✦ *обраний горизонт планування* (стратегія фінансово-інвестиційної діяльності, яка передбачає вибір короткострокового горизонту планування; стратегія фінансово-інвестиційної діяльності, яка передбачає вибір середньострокового горизонту планування; стратегія фінансово-інвестиційної діяльності, яка передбачає вибір довгострокового горизонту планування).

Втім, у процесі подальшого дослідження будуть розглядатися стратегії фінансово-інвестиційної діяльності підприємств, згруповані за першими чотирма ознаками.

Таким чином, існує низка ознак групування різновидів стратегій фінансово-інвестиційної діяльності підприємств. Тому компаніям потрібно обирати певну комбінацію (портфель) зазначених стратегій. При цьому важливо враховувати всі головні чинники, які впливають на цей вибір. Видається доцільним виокремлювати чотири групи таких чинників, а саме:

- ✦ чинники, які характеризують власників компаній;

- ✦ чинники, які характеризують наявний фінансово-економічний стан підприємств;
- ✦ чинники, які характеризують наявні умови для провадження інвестиційної діяльності;
- ✦ чинники, що характеризують ті об'єкти, в які вкладаються інвестиції.

Перший інтерес становить питання про визначення чинників, які чинять вплив на вибір стратегій фінансово-інвестиційної діяльності за кожною групою таких стратегій. Для вирішення цього питання було утворено вибірку зі 100 промислових підприємств, які розташовані в західному регіоні України. На подальшому етапі дослідження було виділено найважливіші чинники впливу на вибір стратегій фінансово-інвестиційної діяльності та виконано опитування відібраних підприємств стосовно того, які види зазначених стратегій ними застосовувалися та які чинники впливали на вибір цих стратегій. У підсумку з урахуванням повноти отриманих від респондентів відповідей було отримано масив інформації за даними з 65 компаній.

Результати проведеного опитування підприємств щодо головних чинників, які впливають на вибір ними тих чи інших видів стратегій фінансово-інвестиційної діяльності наведено в *табл. 1*. При цьому в таблиці наведено дані про кількість підприємств лише для тих чинників (за кожною з відібраних ознак групування стратегій фінансово-інвестиційної діяльності), які були одночасно відзначені не менш ніж 40 підприємствами.

Як випливає з даних, наведених у *табл. 1*, досліджувані підприємства вказали такі основні чинники вибору ними стратегій своєї фінансово-інвестиційної діяльності за відповідними ознаками групування цих стратегій:

- 1) *за ризикованістю фінансово-інвестиційної діяльності*: рівень матеріального добробуту власників підприємств, ступінь схильності власників підприємств до ризику, рівень прибутковості підприємств тощо;
- 2) *за співвідношенням споживання та нагромадження у структурі розподілу отриманого підприємствами чистого прибутку*: обсяги потрібних інвестицій, сподівана прибутковість інвестиційних проектів, рівень матеріального добробуту власників підприємств тощо;
- 3) *за ступенем активності компанії при контролюванні вкладених ними інвестицій*: сподівана прибутковість інвестиційних проектів, ступінь оптимізму очікування наслідків інвестування, рівень якості ресурсів та продукції підприємств тощо;

- 4) *за залежністю від зовнішніх джерел фінансування інвестиційних проектів*: обсяги потрібних інвестицій, ступінь схильності до зовнішньої фінансової залежності, доступність кредитних ресурсів тощо.

Також було встановлено ті комбінації стратегій фінансово-інвестиційної діяльності, які найчастіше застосовувалися досліджуваними підприємствами. Відповідні дані наведено в *табл. 2*. У цій таблиці наведено також усереднені за відповідними групами компаній значення показників рівня їх інвестиційної активності. При цьому зазначений рівень обчислювався як відношення обсягів інвестицій, вкладених підприємствами у звітному 2023 р., до сукупної вартості активів компаній на початок цього року.

Як випливає з даних, наведених у *табл. 2*, більше половини досліджуваних підприємств обирали таку комбінацію стратегій своєї фінансово-інвестиційної діяльності: стратегію вкладання інвестицій переважно у проекти із середнім ризиком; стратегію, яка віддає перевагу споживанню перед нагромадженням; активну стратегію; стратегію внутрішнього фінансування. Водночас найбільший рівень інвестиційної активності в середньому був притаманний підприємствам, які обрали дещо іншу комбінацію стратегій своєї фінансово-інвестиційної діяльності, а саме: стратегію вкладання інвестицій переважно у проекти із середнім ризиком; збалансовану стратегію; активну стратегію; стратегію комбінованого фінансування. Таким чином, залучення зовнішніх джерел і збільшення частки прибутку підприємств, яка спрямовується в їхній розвиток, позитивно вплинули на рівень інвестиційної активності компаній.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження показало, що стратегії фінансово-інвестиційної діяльності підприємств можуть бути згрупованими за різними ознаками, зокрема за: ризикованістю фінансово-інвестиційної діяльності; співвідношенням споживання та нагромадження у структурі розподілу отриманого підприємствами чистого прибутку; ступенем активності компаній при контролюванні вкладених ними інвестицій; залежністю від зовнішніх джерел фінансування інвестиційних проектів тощо. Таким чином, існує низка ознак групування різновидів стратегій фінансово-інвестиційної діяльності підприємств. Тому компаніям потрібно обирати певну комбінацію (портфель) зазначених стратегій. При цьому важливо враховувати всі головні чинники, які впливають на цей вибір. Ці чинники варто поділити на такі чотири групи: чинники, які характеризують власників компаній; чинники, які харак-

Чинники впливу на вибір стратегій фінансово-інвестиційної діяльності підприємств

Назви чинників, що впливають на вибір стратегій фінансово-інвестиційної діяльності	Кількість підприємств, які відзначили відповідні чинники, за ознаками групування стратегій			
	За ризикованістю	За співвідношення споживання та нагромадження	За активністю	За залежністю від зовнішніх джерел коштів
1. Чинники, які характеризують власників компаній				
1.1. Рівень матеріального добробуту власників компаній	63	61		
1.2. Рівень виробничого досвіду власників компаній	47	49	52	
1.3. Ступінь оптимізму власників компаній стосовно очікування наслідків інвестування	52	59		
1.4. Ступінь схильності власників компаній до зовнішньої фінансової залежності				58
1.5. Ступінь схильності власників компаній до ризику	59			46
2. Чинники, які характеризують наявний фінансово-економічний стан підприємств				
2.1. Рівень фінансової стійкості	55		44	49
2.2. Прибутковість діяльності підприємств	57	47	51	42
2.3. Здатність компаній домінувати на ринку		54	46	
2.4. Якість ресурсів та продукції підприємств		50	53	
3. Чинники, що характеризують наявні умови провадження інвестиційної діяльності				
3.1. Ступінь сприятливості інвестиційного клімату в країні		48		
3.2. Ефективність державного регулювання інвестиційних процесів	46		47	
3.3. Ступінь розвитку фондового ринку				40
3.4. Доступність кредитних ресурсів				56
4. Чинники, що характеризують ті об'єкти, в які вкладаються інвестиції				
4.1. Обсяги необхідних інвестицій		65		61
4.2. Тривалість освоєння інвестицій та експлуатації проєктів		51		
4.3. Сподівана прибутковість інвестиційних проєктів	53	62	60	53

теризують наявний фінансово-економічний стан підприємств; чинники, які характеризують наявні умови для провадження інвестиційної діяльності; чинники, що характеризують ті об'єкти, в які вкладаються інвестиції.

Результати виконаного емпіричного аналізу за вибіркою промислових підприємств України по-

казали, що більше половини досліджуваних компаній обирали таку комбінацію стратегій своєї фінансово-інвестиційної діяльності: стратегію вкладання інвестицій переважно у проєкти із середнім ризиком; стратегію, яка віддає перевагу споживанню перед нагромадженням; активну стратегію; стратегію внутрішнього фінансування. Проте найбіль-

Комбінація стратегій фінансово-інвестиційної діяльності підприємств відповідно до усередненого рівня їхньої інвестиційної активності

Обрані підприємствами види стратегій фінансово-інвестиційної діяльності за ознаками групування цих стратегій				Кількість підприємств	Усереднений рівень інвестиційної активності підприємств
За ризикованістю	За співвідношенням споживання та нагромадження	За активністю	За залежністю від зовнішніх джерел		
Стратегія вкладання інвестицій переважно у проекти із середнім ризиком	Стратегія, яка віддає перевагу споживанню перед нагромадженням	Активна	Стратегія внутрішнього фінансування	38	0,06
Стратегія вкладання інвестицій переважно у проекти із середнім ризиком	Збалансована стратегія	Активна	Стратегія внутрішнього фінансування	12	0,05
Стратегія вкладання інвестицій переважно у проекти із середнім ризиком	Збалансована стратегія	Активна	Стратегія комбінованого фінансування	7	0,08

ший рівень інвестиційної активності в середньому був притаманний підприємствам, які обрали децю іншу комбінацію стратегій своєї фінансово-інвестиційної діяльності, а саме: стратегію вкладання інвестицій переважно у проекти із середнім ризиком; збалансовану стратегію; активну стратегію; стратегію комбінованого фінансування.

Водночас при проведенні емпіричного аналізу розглядалися лише чотири способи групування видів фінансово-інвестиційних стратегій підприємств. Тому перспективою подальших досліджень за даним напрямом є розгляд більшої кількості способів такого групування. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Гараєв М. В. Інвестиційний потенціал підприємств залізничного транспорту: формування та розвиток. *Економіка та держава*. 2019. № 7. С. 96–99.
DOI: 10.32702/2306-6806.2019.7.96
2. Євась Т. В., Соколовський В. С. Інвестиційна привабливість підприємства та фактори, що на неї впливають. *Подільський науковий вісник*. 2017. № 2. С. 61–64. URL: https://pvn.in.ua/images/Magazine/2_2017.pdf#page=61
3. Кунцевич В. О. Поняття фінансового потенціалу розвитку підприємства та його оцінки. *Актуальні проблеми економіки*. 2004. № 7. С. 123–130.
4. Кучерук Т. Ю., Вовк О. М. Економічне обґрунтування комплексної оцінки інвестиційного потенціалу авіапідприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2008. № 3. С. 11–15.

5. Ларка Л. С. Обґрунтування господарських рішень, що впливають на інвестиційну привабливість підприємства. *Вісник НТУ «Харківський політехнічний інститут»*. 2017. № 46. С. 100–103. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/6bd36c10-2fdf-4254-afcc-1c7fa2ea3d4f/content>
6. Lesinskiy V., Yemelyanov O., Zarytska O. et al. Substantiation of Projects that Account for Risk in the Resource-Saving Technological Changes at Enterprises. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2018. Vol. 6. Iss. 1. P. 6–16.
DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2018.149942>
7. Lesinskiy V., Yemelyanov O., Zarytska O. et al. Devising a Toolset for Assessing the Potential of Loan Financing of Projects Aimed at Implementing Energy-Saving Technologies. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2021. Vol. 4. Iss. 13. P. 15–33.
DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2021.238795>
8. Bhalli M., Hashmi S., Majeed A. Impact of Credit Constraints on Firms Growth: A Case Study of Manufacturing Sector of Pakistan. *Journal of Quantitative Methods*. 2017. Vol. 1. Iss. 1. P. 4–40.
DOI: <https://doi.org/10.29145/2017/jqm/010102>
9. Cho S., Furceri D., Huang Y., Loungani P. Aggregate uncertainty and sectoral productivity growth: The role of credit constraints. *Journal of International Money and Finance*. 2018. Vol. 88. P. 314–330.
DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jimonfin.2017.07.016>
10. Detemple J., Kitapbayev Y. Optimal Investment under Cost Uncertainty. *Risks*. 2018. Vol. 6. Iss. 1. Art. 5.
DOI: <https://doi.org/10.3390/risks6010005>

11. Gill A. S., Mand H. S., Sharma S. P., Mathur N. Factors that Influence Financial Leverage of Small Business Firms in India. *International Journal of Economics and Finance*. 2012. Vol. 4. No. 1. P. 33–45. DOI: <https://doi.org/10.5539/ijef.v4n3p33>
 12. Jude F. A., Adamou N. Bank Loan Financing Decisions of Small and Medium-Sized Enterprises: The Significance of Owner/Managers' Behaviours. *International Journal of Economics and Finance*. 2018. Vol. 10. Iss. 5. P. 231–241. DOI: <https://doi.org/10.5539/ijef.v10n5p231>
- REFERENCES**
- Bhalli, M., Hashmi, S., and Majeed, A. "Impact of Credit Constraints on Firms Growth: A Case Study of Manufacturing Sector of Pakistan". *Journal of Quantitative Methods*, vol. 1, no. 1 (2017): 4-40. DOI: <https://doi.org/10.29145/2017/jqm/010102>
- Cho, S. et al. "Aggregate uncertainty and sectoral productivity growth: The role of credit constraints". *Journal of International Money and Finance*, vol. 88 (2018): 314-330. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jimonfin.2017.07.016>
- Detemple, J., and Kitapbayev, Y. "Optimal Investment under Cost Uncertainty". *Risks*, art. 5, vol. 6, no. 1 (2018). DOI: <https://doi.org/10.3390/risks6010005>
- Gill, A. S. et al. "Factors that Influence Financial Leverage of Small Business Firms in India". *International Journal of Economics and Finance*, vol. 4, no. 1 (2012): 33-45. DOI: <https://doi.org/10.5539/ijef.v4n3p33>
- Haraiev, M. V. "Investytsiyni potentsial pidpriemstv zaliznychnoho transportu: formuvannia ta rozvytok" [Investment Potential of the Enterprises of a Railway Transportation: The Formation and Development]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 7 (2019): 96-99. DOI: [10.32702/2306-6806.2019.7.96](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2019.7.96)
- Jude, F. A., and Adamou, N. "Bank Loan Financing Decisions of Small and Medium-Sized Enterprises: The Significance of Owner/Managers' Behaviours". *International Journal of Economics and Finance*, vol. 10, no. 5 (2018): 231-241. DOI: <https://doi.org/10.5539/ijef.v10n5p231>
- Kucheruk, T. Yu., and Vovk, O. M. "Ekonomichne obgruntuvannia kompleksnoi otsinky investytsiinoho potentsialu aviapidpriemstva" [Economic Substantiation of the Comprehensive Assessment of the Investment Potential of the Aviation Enterprise]. *Ekonomika. Finansy. Pravo*, no. 3 (2008): 11-15.
- Kuntsevych, V. O. "Poniattia finansovoho potentsialu rozvytku pidpriemstva ta yoho otsinky" [Concept of Financial Potential of Enterprise Development and Its Assessment]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 7 (2004): 123-130.
- Larka, L. S. "Obgruntuvannia hospodarskykh rishen, shcho vplyvaiut na investytsiynu pryvablyvist pidpriemstva" [Substantiation of Economic Decisions Affecting the Investment Attractiveness of an Enterprise]. *Visnyk NTU «Kharkivskiy politekhnichnyi instytut»*, no. 46 (2017): 100-103. <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/6bd36c10-2fdf-4254-afcc-1c7fa2ea3d4f/content>
- Lesinskyi, V. et al. "Devising a Toolset for Assessing the Potential of Loan Financing of Projects Aimed at Implementing Energy-Saving Technologies". *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, vol. 4, no. 13 (2021): 15-33. DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2021.238795>
- Lesinskyi, V. et al. "Substantiation of Projects that Account for Risk in the Resource-Saving Technological Changes at Enterprises". *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, vol. 6, no. 1 (2018): 6-16. DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2018.149942>
- Yevas, T. V., and Sokolovskyi, V. S. "Investytsiina pryvablyvist pidpriemstva ta factory, shcho na nei vplyvaiut" [Investment Attractiveness of the Enterprise and the Factors Influencing IT]. *Podilskyi naukovyi visnyk*, no. 2 (2017): 61-64. https://pvn.in.ua/images/Magazine/2_2017.pdf#page=61